

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

Өртөө 2 көп.

1971 ЧЫЛ
МАРТ
27

СУББОТА
№ 73 (8533)

КУШ-КУЛЬТУРА БОЛГАШ КУШ-АЖЫЛ

Бистин чурттувуста күш-культураның болгаш спорттун сайыстары коммунисттер шийгеде тургузарынын соругу-таларын шийтирээр-биле сыйм холбошкан. Күш-культура болгаш спорт калдыкты камгалаарында, ажилчыларын, колхозчуларын, албан-халкчыларын ажилыг дыйдымчалыгына, кижиниң бүгү талазы-биле саймаларында тарымчалыг байлалды тургузар. Оң эңне улуг ужу-дузаның түп дээр, коммунисттер тургузушкунуң бир чуту-да сорулганы — күш-ажылды кижиниң амыдыралында бирге эргежок чутула херектеги болдурарында дузалары болур.

Будурулганың техника талазы-биле буруналар дыйдым-го-ж оң чорудуларын механизаторлар болгаш автоматчы-дары кижиниң ажилыг хевирин база оң будуру-лугу ажилдарын улам бедир. Ындыг болганда аяаа ажилдар уагустуң мага-бот дадымчылыгын болгаш са-гым-сеткиниң омак-сергек болур чоруп ол бүгү негеш турар.

Кандыг-даа будурулганың экономиктиг көргүзүлгери ажи-жиринге күш-культураның болгаш спорттун улуг ужу-дузанын соолуг чылдарда шийгелдер көргүскен. Спорт-тун аям-бүрү хевирлеринге халдыкчылыг, ону үргүзү-миз кижилер коммунисттер күш-ажыл даш шийгел-шиде илдекейлиг кижилер, будурулганың ажилдар, хей-жигитиниң корум-чүрүмү сагымчының даулау эгелекчилери болуп турар.

Бистин республиканың үлетпүр будурулгелеринде, кол-хостар болгаш совхозтарында 7700 ажыл күш-куль-турну бар. Оларын дыка хей коммунисттер күш-ажыл-дың шийгелчилери, будурулганың мурнакчылары. Амы үеде СЭКП-ниң XXIV съездинге алдар болдурсан социалисттер хулаалгелерин оларын хей кезин күөткөн, өскөлери бо хүшнере доозул, сөгдөөн сөөн бижымы-биле өлөп, чурттуң амыдыралында төөгүлүг болушкуну күш-ажылчы чедикчи-леринг уткуп турар.

Күш-культура ажилының деделин бедиринге СЭКП ТК-ның болгаш ССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң 1966 чылда үндүргени «Күш-культураны болгаш спортту улам ыңай хөгжүдөр хемчеглер дугайында» доктаалы улуг роль-дугу болган. Бо документиниң сөөлүндө спорттун, матери-алдыг базазын ажилдар, күш-культура кадрларын бы-жылдар, организакты ажилды хевирлерин саймаларга-лар болгаш талазы-биле хемчеглер алдыган.

Бистин республиканың ажилчы чонунга 4 стадион, хол, бүт бөмбүүнүң 105, баскетболдун 120 шийдери, спорт зал-дары, хаан баалары болгаш өскө-даа спорт деригелери бараан болуп турар.

Будурулгелерде, колхозтарда болгаш совхозтарда күш-культура ажилын шийгел болгаш хей-нигичи инструктор-лар чорудуп келген. Тываның коммунисттер геология экс-педициясында, «Сүт-Хол», «Тилекек» совхозтарда, Ак-Дову-ракта бо талазы-биле ажилды дээр организастаан. Ак-До-вурда 18 геология экспедициясында 6 хей-нигичи ин-структор ажилдап турар. Оларын кымык күш-ажыл-чылар, тыва-биле бо хевирде спортка халдыкчылыг-ларын сыйм өскөн. Экспедицияның 200 ажыл геология күш-культура-биле доктаал кичөөдөр турар, оларын 70-ни бирге, ыңай разрядтың спортчулары. Коллективниң удур-тузгалары (началыгы И. И. Корж) күш-культураны сай-маларын, ону масалыг болдурарында доктаал са-гым салып келген. Мурнууда өскө ажилдала турган ба-жыны спорт залы кылдыр эсе дөңсө.

Дыка хей коллективтер чайгы, кышы үелерде паны-бүрү спорт маргалааларын эрттирер спорт болу берген. Профсоюздарың VII кымык партапарлазының бирге ралгөө коллективтерге болуп эрттир турда, аяаа дыка хей ажилчылар, албан-халкчылар кижилер. Оң аңгыда халктың, коммунисттер масалыг чутулашкыны база ор-ганизастан келген. Ол болза ажил-шигелериниң калдым бижылган, омак-сергек хонун кижилер, Төрсөн чурттуң чаа-гы чоруду даш будурулганың ажилдарында дузалар дау-лау улугу спорт болур.

Күш-культура болгаш спорт совет кижилериниң амыды-ралыг халкылар кижилер. Ычалаанжык бо күрүнө ужу-дузаның ажилда чедистер ам-даа хей. Колхозтарга болгаш совхозтарга тускай шийгелче 26 инструктор ажилдар ужура, а херек кырдында оң чарты ажилдап турар. Оскөлериң шийгелче өскөр ажилгалыгын турар. Кызыл дыка хей улуг-улуг будурулгелеринг. Ындыг болза-даа чү-де 3 коллективте инструктор бар. Моон алгаш көрөгө, спорт ажилчы калчар үнөсө көрү, чорудуп турарының бил-дир-дир. Бир эвес ону болур-чотугу-биле четчелээр болза, күш-культура саймаларында дыка буруналар бажы-парын, ажилгы ажилдарын кыл болуп аргалар бар.

Будурула гимнастиказын коллектив бирүзүңе эрттирер — кижилериниң калдым бижылганында, будурулганың ажилдарына улуг салдарыг. Ычалаан-даа Кызылдың дараалыга комбинаты, коммунисттер геология экспедиция-зы, күрбана коллективтеринде аңгы будурулгелерде, ор-ганизадаларда будурула гимнастиказын чорутпай турары четпес. Ону чорудуп болурун бүгү аргалар коллектив бирүзүңе болур.

Сөөлү үеде тургизини саймаларынче, хоорай дашты-ла ажилчы чонун дыйдымчалыг болгаш тургузарыныче кызыл-биле салып турар. Бо талазы-биле чамдыг буру-луг бажылар бистин республикада кылдыг болза-да, шийгелче. Хоорай даштынны дыйдымчалыг ажаларын, бааларын, туриниң аягыларын, ажилчы болгаш бажы-чылар бажыларын өскө республика, областтарын үлөсери-биле биске кылган ол болур. Ол ийи даштын чунуң ажил деделиндеги шийгелче үеде чутула айтырыгын бир-рөөн болуп турар. Ажилчы чонун чайгы дыйдымчалыг ор-ганизастан үе чооктулап келген. Ону хамаарышкан терлер өөрчүп көрү херек.

СЭКП Кызыл хоорому, хоорукүсүм, обларбөвүлүг болгаш ВЛКСМ хоорому коллективтерге ажилчы чонун дыйдымчалыг эң аңгы организастар талазы-биле көрү-дөни чаралар. Оң кол сорулганы хоорай чуртталгалары-ның дыйдымчалыг ажилдары. Ол күш-ажылды будуру-лугу будурулганың улуг салдарын чедирер аргажок. Республиканың районнары, хоорайлары шак ыңдыг көрү-дөни организастаан, чорудар күзөгүн.

Күш-культураны болгаш спортту улам ыңай хөгжүдөр талазы-биле СЭКП-ниң XXIV съездинин Директивалары-ның төлөктемде «КУШ-КУЛЬТУРАНЫ БОЛГАШ СПОРТТУ МАССАЛЫГ ХЕВИРЛЕРИНГЕ КИРЖИРИНИН ТААРЫМЧАЛЫГ БАЙЛАДЛАРЫН АЖИДИДЕР» деп, айткан. Ол социалисттер будурулганың ээи болгаш тургу-зушкуну күш-ажылды кижилеринге шийгел дузалакты болур.

Туктарны — эң дээрлерге

ССР-ниң Көдө ажил-агый министрствозунуң коллегия-зы, кодо ажил-агый болгаш белектер ажилдарының про-фессорларын, ажилчыларын, ажилчыларын 1970 чыл-да кодо ажил-агый талазы-биле Бүтү-элдеги соци-алисттер чарымын түндүктүң чутулашкыны көргөн.

ССР-де Бүтү-элдеги социалисттер чарымын тил-декчилер кылдыр санаа чедер: Краснояр, Челябинск крайлар, Ленинград, Ленин, Москва, Салаи, Челябинск, областтар, Чуваш АССР, Оларга ССР-ниң Министрлер Чөвү-лелиниң, ВЛКСМ-тиң шийгелче Кызыл тустарын база ажа-палдыгын тымыр деп шийгелчир.

Ол ыңай ССР-ниң республикаларының болгаш об-ластарының 30 районнарында ССР-ниң Министрлер Чөвү-лелиниң болгаш ВЛКСМ-тиң шийгелче Кызыл туктарын ты-мысшылаан, ажаа шийгелче бээр деп шийгелчир.

СЭКП-НИНГ СЪЕЗДИНГЕ КҮШ-АЖЫЛЧЫ БЕЛЕКТЕР

Портландың XXIV съездинин ажилдарың дуну А. До-вурок хоорайның ажилчылары: күш-ажылчы чедикчи-леринге белектер уткуп турар.

«Тыва даг-дугу» комбинатының ийи элчезин, будурул-ганың үрүмчел сортулар комбинатын будурулганың ажилдарың. Оң корустарын будурулганың ажилдарың Сергей Сендженни, Данырын Калдар-оолдун бригадаларында дашчылар, бетончиктер, шийгелчилер ууру кы-рып келген. Ол ийи даг-дугу ажилдарының калдар-панын ажил күүсөдиринге Дуктен-оол, Деспиин, Хоаааа Чигир-оолдун элчезери шийгелче шийгелче ажилдап турар. Постоянның суурда 80 ааа шийгелчир турарының шийгелче шийгелчилери бо хүшнере доозулган. Кайда-даа сорук кижилериниң ажил-ши үрүмчел, даг-дугу чоту-биле ажилгалыгын, хей көз бажылар негешип, белек-тер ажилгалыгын саймалары шийгелчилер турар.

ЧУРУГА: мурнакчы будурулганың Салаи Кызыл, О. ОХЕМЧИКТИН ФОТОЗ.

Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң үшкү чыгыгына согулдалар талазы- биле Төп согулда комиссиязын бадылаар дугайында ТЫВА АССР-НИНГ ДЭЭДИ СӨВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН ЧАРЛЫ

«Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң согулдалар дугайында
Дүрүнү» 34 болгаш 35-ки чүдүлгелерде үлөсөлүп, Тыва
АССР-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунуң ДОКТААДЛАРЫ
БОЛЗА:

Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң үшкү чыгыгына со-гулдалар талазы-биле Төп согулда комиссиязын хей-шипти ор-ганизаацияларын, ажилчы чоннар шийгелчилерин болгаш коллективтериниң төлөктемчилеринде дараазында составтыг кылдыр бадылаар:

Төп согулда комиссиязын дараазы Күзөгү Сереевич ШОГУ — Тыва областың коммунисттер организациясында;
Төп согулда комиссиязын дараазың ораакчыны Николай Иванович ПИЛИЧУК — Тываның коммунисттер геология экспедициязының автономиялыг базазын ажил-чыларын, инженер-техниктиг ажилдарында, албан-халкчыларын;

Төп согулда комиссиязын секретары Елиза Дитриева ПАЛА — Бүтү-элдеги Ажылдарының Ленинни Коммунисттер Эвилелиниң Тыва областы комитетинде;
Төп согулда комиссиязын кижигинер: Сергей Дамбаевич КИРОВ — кодо ажил-агый болгаш белектер ажилдарының профессионалыг област комитетинде;

Чечек Тодиевна КЫЗЫЛ-ООЛ — Дыл, литература болгаш төөгүдүң эртем-иниң институтунуң ажилдарының коллективинде;

Калдар-оол Сууракович МОНГУШ — Чөөн-Хемчик райо-нуң СЭКП-ниң XXII съездин аттыг сохотуң ажилчына-рын, кодо ажил-агый тускай эртемчилер болгаш албан-халкчыларын;

Шеве-оол Балчарович ООРЖАК — «Тыва даг-дугу» ком-бинатын рудиниң ажилчылары, инженер-техниктиг ажилдары болгаш албан-халкчыларын;

Зоя Дамбаевича ХОМУШКУ — Тес-Хем районун Самагалдай ветемелгелерин ажилдарының кол-лективинде;

Василий Филиппович ЧИСТОБАЕВ — Танды районун «Революцияның чарымын» колхозтун колхозчуларында;
Антонина Александровна ШЕЛЕПОВА — Иаа-Хем район ажилгалыгын ажилдарының коллективинде;

Доржу Байраа ШОЖАК — Аринга, Ажылга болгаш Флотка дузаларының Бүтү-элдеги эки-тура шийгелчилер республика комитетинде;

Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунуң Дараазы Б. ДОДЧАНМАА;
Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунуң Секретары К. БУДУК-ООЛ.

Кызыл хоорай, 1971 чылдың март 27.

ЧАА УЛУГ АЖЫДЫШКЫН

Атом талазы-биле совет эртем болгаш
техниканың чаа улуг чедикшини

Электрилин күчүзү элзэн каш киловатт атомнуң термоэмиссиялыг энергетика херекселиниң хей та-лалыг шийгелче Совет Эвилелинде чедикшиниң доозулган. Ол херексел доктааткан электрилиг па-раметрлерге төлөвлзэн курлавыр күштерин ту-руштуг ажилдап эрттирген. Амы үеде ол херек-селдин ийги кезээнин шийгелче чоруп турар.

СЭТА-НЫН ДЫНДАДЫ

Атомнуң энергияны электрилиг энергияже шийгел-ча (машина дузазы чокка) термоэмиссиялыг арга-би-ле шийгелчилерин совет херекселде дээрле делегейде ыңдыг хевириниң эң баштайгы ажилдап турар херексел болур.

Ол херекселди тургусканы — совет эр-темнин болгаш техниканың атомнуң энергияны тай-бын сорулгаларга ажилгалыгын база бир чутула талазын ажилдап турар чаа улуг чедикшин болур.

«МУРНАКЧЫДА»

● Колхозта шээр маалды 70 хуузу төрүпкөн.

Съездинге уткуптур алган хулаалгелериниң хоочун хойжу-лар Х. Баала, С. Тойбу, Х. Бичи-Урут, О. Седен-Дамба, С. Хирин-оол олар чедикшиниң күсөдир турар. Олардан эң ыңдыгы С. Тойбу 204 хойдан 206 ху-раганы алган.

● Шийгелче школаларга бол-гаш уруглар албан чедикши-ге бо чымын 4600 кубометр одаар ыңыш хей-шипти шийгелчилерин ажилдап доозулган. Калдыкчыла школа-зын одаар ыңышын 70 хуузу школа чамалда сөөр-түп алган. Тудаткучлар 1500 кубометр тудат ыңыш бе-

леткзэн, ооң 510 кубометри суурла сөөртүп чедирген. Колхоз 1971 чылда малчы-нарга 8 чурттага бажыны, 100 тонна тарва уура сил-сты, 50 тонна ногаа шыгдар складты тудар, оон аңгыда ийи калып Култура бажыны-ның бирги калдык доозар хулаалгелери. Тараа склади-ның тудуу 1971 чылдың апр-ель 17-де сөөртүлгө хулаал-доозар. Амы үеде колхоз төвүнде ийи өг-бүлө чурттаар бажыны тудуп турар.

«Мурнакчы» колхоз бирги калдык күүсөдир эл са-ларын күүсөдир 103 хуу кү-сөдир. Бо Бүтү-элдеги болза нартлыгың элчегиле съездини күш-ажылчы чедикчилер-биле уткуптур даш калбарга социалисттер чарымын атымыр.

С. ХЕРТЕК.

«ЧОДУРААДА»

терини ажаалда, чедикши-ге эң ажилдап турган, сүт саалдарын кудулашкан, ың-гыш оналганын дыка ажил болганын. Кодо ажил-агый продуктуларын күрүнө дужаарын ажил-агый ам-даа уламчылаан.

Хараал-Тей сүт-бараан фер-манын саанчылары шийгелчилер ажилгалыгын хойжулары

ның көргүзүлгелер өскөлдер дээр. Дуржулгалыг хойжу-лар Максим Суваидин, Өмүр Данзурин, Шийгел Серен олар төрүүр чүс баш хойга овал-штыр 104—112 хураганы ал-ган.

Колхозтун ажил-агыйлары школа, уруглар албан чедик-чилер келер чымын олар муң кубометр оттулар ыңыш бе-леткен берген.

В. ЛАМБЫН.

колхозта партком секретары.

РСФСР-НИН ДЭЭДИ СӨВЕДИНГЕ СОГУЛДА ТАЛАЗЫ-БИЛЕ ТӨП СОГУЛДА КОМИССИЯНЫН СОСТАВЫН БАДЫЛААР ДУГАЙЫНДА РСФСР-НИН ДЭЭДИ СӨВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН ЧАРЛЫ

«РСФСР-ниң Дээди Сөвединиң — Краснояр крайын-да согулда дугайында Дү-рүнү» 36 болгаш 37 чүдү-леринге үлөсөлүп, РСФСР-ниң Дээди Сөвединиң согул-да талазы-биле Төп согулда комиссиязын хей-шипти ор-ганизаацияларын, ийи-шипти чоннар шийгелчилерин болгаш коллективтериниң моон адаалда төлөктемчилерин составтыг бадылаар:

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Төп согулда комиссия-зын дараазы Минаев Сер-гей Семеевич — күрүнө бирги шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында, Москва хоорай.

Волжскде күрүнө ийи шийгелчилер ажилдарында, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Мамея Бурлат Мамея-на — Дагестан АССР-де Ма-хачкала хоорайның респу-блика клиника эмелгелерин ажилдарында, колхоз-чи-ларын, инженер-техниктиг ажилдарында болгаш албан-халкчыларын-да:

Часкы тарылгага белекел дугайы

Часкы тарылгага белекел дугайы

Часкы тарылгага белекел дугайы

Часкы тарылгага белекел дугайы

Часкы тарылгага белекел дугайы

Часкы тарылгага белекел дугайы

Часкы тарылгага белекел дугайы

Часкы тарылгага белекел дугайы

1936 жылдың СССР Кон-

ССРЭнин болгаш РФФСР-
ниң Конституцияларына сүз-
гүз ажылыч чынар депутат-
тарының бүтү Советтериниң
депутаттары сонгулга сон-
гучулдар бүтү-интинин, деп
болгаш дорт сонгулга эрге-
ниң үндөнүлсө, кажит ба-
дылашкынны бээр. Хойдула
айтылганын сүзгүзгүз утаны
чөтөс деп көргөн кижилер
деп ангида, 18 хар четкен
ССРЭ хамааттары расманы,
националы, эр, терзегени,
чүдүгөсү, билинин декини,
социал байдык, токушу-ха-
ректизи, шаандык ажыл-о-
рудулганы хамаан чокка со-
нгугаларга кижирж эргилет.

Ленинниң национал полити-
камын принциптери бистин
сонгулга системавыста бот-

Сонгулда кампаниязын калбартары, депутаттарга кандидаттары илп унаурин болгаш сонгулдадарын чорудаары, бадылашкыннарын түнелдерин унаурин коммунистерин болгаш партия кешигуну эвестерин улаусчу блогунга ундеилзеш, бистия партиялыгыны удуругулазы-биле чорудуп турар. Сонгулдаалар болза, социалисттик куруне органнарымиз масса-биле хариллазынын

согулуктарынын 99, 96 хуузу бадылаашкына киришкен.

Күрүнө эрге-чагыргазы бүрүнү-биле Советтериниң холунда мөөңөттинген. Бистин күрүнө аппаратчыыстын демократизми түдөл дize, Советтерини дамычыштыр ону аялчы чоңдарнын башкарып турарында.

Эрге-чагырга куш-ажылчы

Чер-ер Советтерининг депутаттарынын саны 1937 жылда 1277 муң турганыдан амгы уеде 2071 муң кижиге чегкен. Советтерни доктаамал чаартып турар. Ол миллион-миллион кижилерни куруени удуртурунунг бозулуг шко-лазы апарган. 1957 чылдан бээр бистин журтувуска чер-чер Советтеринге согулда-

Коммунисттерин бөлөш партия кекжигү авестерин бурбулбас блогуун чыйынанчак тилелтегерин сонгулда көргүзүп турар. Совет сонгулда системанын демократия принциптерин жогжу деринин чугууланн СЭНК кезде айтын келген. Советтерге депутаттарын кандиндатынын хостуг бөлөш бүтү таалайы чугаалажын көрү, дууртуу органынын састанын доктамаа чаартыры, бүтү дууртуу органынын сонгулданын бөлөш өтөттү болуунун принциптерин негтереди, куруне органынын бүтү дууртуу ажилдачыларынын сонгулданын бөлөш өтөттү болууну калбыртыры, сонгулдагы кийизлерин сонгулчулар мурунуга харысгалалын белдери чуга

‘Совет’ сонгуда системазы дедиңиң национал политика-
ның улуг принциптерин
туртуусуна улустарының
акм-думалышкы бузубдас
наыралың чайынаачак хе-
ретилеп турар. Бистин тур-
тууоста сонгудалар, Советтер
иниң ажилының көрүдөс,
хей-нияти политиктиң амы-
дыралда тутуза болушукун.
Мун-мун сонгучуларын жү-
рүп болгаш хей-нияти айма-
че улам хей-биле хаара ту-
дуп турар. Сонгуда кампа-
ниязыңче Советтерин кичөө-

СЭНН-ийн XIV съездин-
ге бэлтгэжмэвэл, бидний
республиканы Советтерь бот-
тарын мурнууд саалдын
соругааларга дүүшүр ажил-
хэрээн көрүп, чөтөстөрүн
шүгүмдүлчиг бэу-бэте нэ-
редий, шийтйрэгтийнэжмэ
айтыргларже кичээнгейн
угландырып турар.

Н. БУДУН-ООЛ,
Тыва АССР-ниң Дээди Со-
ветиниң Президиумунуң Се-
кретары.

ДЕЛЕГЕЙ
ХУННЕРДІ

Социалисттик бۇдургаг коллективи аразында сырый харылзаалыг ийи хүлээлгени — ажал-агыийи экономиктиг болгаш социал хүлээлгени күүседип турар. Коллектив-

Профессионалдар эилелде-
ринің фабрика, завод, чер-
чер комитеттері чылдың-на
бүтү бүдүрүлгө коллектив-
нің өмүөзөнінен бүдүрүлгө-
нің удуртудгазы-бале кол-
лективтиг керээни чарып ал

йи болгаш олзаны таарыштыр тургузары бүдүрүлгенин херектандиги, ооң улам мындай кержүдөөнө дүшкөн турар учурук. Өчүлгөш бүдүрүлгенин нини чорудулгазынын үзүндө коллектке келжигүчү бүдүрүлгө таарышкан чогуур ажилды ийинчл бээр, ол бүдүрүлгөгө эң-не хей салымчыныны кыргөн турар төлөөдө, айкалдагына таарымчалыг эркеккө чүгүлө баайдалы тургузар херек.

Бүдүрүлгө коллективини ажил-чорудулгазын аякы

тир ону 5,8 хуу чөптр кыла-
рына планаан.

Социалистг бүдүрүдө чө-
лөрүнчиг бүгү талааг ажил-
чорудугаа планнарга үндө-
леттинчиг түргүстүвар.

Сөөгү үөдө бүдүрүдө-ажы-
агый планнаашкымы-биле
чөргөшчиг бүдүрүдө чө-
лөрчиг ажилдп кылып тура-
ры коллективчөргчиг социал
хожугадезиячиг комплекстг
паны улам каабек чөтө-
рөшкяни ач турар. Пана-
наашкыччиг айтырглары
дөрткү темага тоддргай көөр
бис.

Дынпадыг да чугаалааны болза, айыткан үсэни дурсу-

тары-биле каш-каш чүс америк солдаттарны Кхесань баазадан чайладып үндүргөн. Америк солдаттарны мынзы

Лаостан үнд

ХАНОЙ. (СЭТА). Март 17-дн 18-че дүне хосталыгын Улусчул чепектиг куштери-нин Тайинги жомуга дайын-чылары мжуу төүдөн 40 километр ырак Катунда ар-тылыгы тымал баазааын дай-тылылары-биле соксаал чыкка боолаан деп. Парзалыгын хостала агентилеги Мур-ууу, Вьетнамдан дыннаптан. Байтайгы мезгилерин дуга-лар алгыра, баазанын деве-жорилде кылар чугуу боо-лаан деп. Тайинги мезгил 8-кыдагы буза төвискен.

Март 23-те Раткы жомуга хосталыгын Улусчул чепек-тиг куштери мжуу төүдөн 35 километр ырак Умтин дээминин аагырына америк 20 верблеттү дукур аткан.

ВАШИНГТОН. (СЭТА). АКШ-тың парлагазы Лаосче хал-
лар талазы-биле америк-мурнуу-вьетнам дайын чорудул.

Лаоста эвиедечи хемчег
АКШ-тың камгалал министр
биянган. Журналистерин му
камгалал Журналист дайынын
ламышкыны дайын «хемчег
рынга нөмөктөлгөн фактор бо
аргажотан таварышкан.
Дээрги Лэйртин удуртула

ынын дуушын дималдым, артка солдаттарынын «Асыртыптыны айтып турар», подалары муруу-веткуман кол деини үңүз түчалар-биле оларны көжүрү жүдүкүлүларынын арасында чугаалд турар. «Вертоградан көөрүмө, чээрби чар этүүк», шаасында астына аландырга болгаш аджыжым үчүмн кытып- оозуныкпен. Экпалыткы номандырга биле соккулан, кара тура- жүдүкүлүларынык бирозан

Лаоста эвиедечи хемчег
АКШ-тың камгалал министр
биянган. Журналистерин му
камгалал Журналистер дайзыны
ламышкыны дайн «хемчегл
рынга нөмөктелген фактор бо
аргажотан таварышкан.
Дээрги Лэйртин удуртула

И. (СЭТА). Премьер-министр Албан-Дуэа-ге-чагыргалар то көрүп келген».

айтышчылары шийттир-
ээрине болгаш улустун
амыдыралы экижидерине
недирбес, ИКП-ниң парлап
чүдүргөн моделдинде айты-
на: «Бодууну чутаазына
наа премьер-министр Ольс-
терде душкүрүрүк чорук дөшт
бүгү бурууну «террористтер-
ини» амыл-чорукка азынче

Белфасттың шажынчылар районнарына англи шериглерин чейгээ-биле ажыглааны Олустерде байдалды улам чи-диглендирген деп, медегелде-дегелдиз.

Бир эвес Фолжнер, бодунай
медегдэллннгэ чугаалааны ыш-
кахтай, чоңга удур дэрвин үүл-
дегидглэрини күштэддиринни
оруу-биле баар болза, оон
мурунда тургаа премьер-м-
нистрлэрини хуу-салыммыдан
ол база чайлап шыдаас дээр-
нин ИКП баш бурунгаар са-
гындыгда.

буларга Ләйләдә чагатын болган Олустердин юнионист эре-чагыргаларының политиканың ол бар шая-биле мактарың орадлашкан. «Тоңиңң башларыңа чагырганыңның үзиде сонгу-пранд кышкыч чолларың азымды дөңкелә улам дорайлаан, Олустерде ажил чокларың көвүдиз, ортенгериң улагаткы болган уаусуң социал эрегериче шаап калдашканың чоруду туар ол фактымың Ләйләдә алаак болган юнионист эре-

Медведевичин түгээлэйдэ
Ирландиянын Коммунист
партиязы эвээш санын хө-
дөгөөтөөнөөр, бугдүрүгө
дээрлэрин болгаш чер ээлері-
ни эрге-айыктарыга күүнө-
сүчү партияны дүтүкөн
политиказын буруу шавар, со-
циал болгаш экономиктин эр-
елер дээш, дерзин үүлгөдү-
гөрүн соккатыр дээш, чогуун
амырал даялсын экинчи-
тер дээш боттарыга хүрө-
гөтүн сырый каттыштырар
деп, Олстырин ачыачы чы-
дарын кыггыгаал.

нуң мөзү-шынарын өскөртпөс болгаш капитал салышкын-
чемишчидилгелер болгаш

☆ БУДУРУЛГЕНИН СААРЫЛГА ФОНДУЛАРЫ — олардан продукция белеткен кылар (чиг-эт, матерналдар, одаар чүүл болгаш кыварчаар матерналдар, үрөзид.

чугула шак ындагы аязылыг хереглелдер болур. Ол мате-
риалдар бүдүрүлгө чорудулга-
зынга чаңгыс улаа херег-
леттнер болгаш оларны бү-
дүрүлгө черлериниң саарылга
хереңгизиниң күсели-биле кат-
тап тыптынып алыр.

★ **ФОНД ХАНДЫРЫЛГА.**

ЗЫ — бүдүрүлгөн кол фондустары-биле канчаар таандыктыгынын (наличес) аялыктагыча оонаштыр бүдүрүлгөн кол фондустарынын хемчээли) көргүзү.

☆ **ФОНДУНУҢ АЖЫКТЫК ЧОРУУ** — бүдүрүлгөн кол фондустарын канчаар ажыктагынын (бүдүрүлгөн кол фондустарын бир рубльге оонаштыр сааватга бүдүрүлгөн чөйрөнү бүтүргөн продукциянын саны) көргүзү.

пар. Португалиялар болган ол
зүдө патриоттарнык огунга,
риянын адмыккынынга та
нивестер беини колонизатор
ап шывдастан.

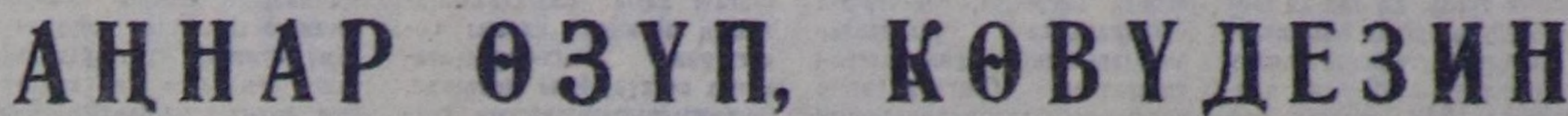
Бодуун төрөн чуртунун
ген уауустун шыппык херө т
ЧУРУКТА: патриоттарнык
вары-биле колонизаторлар э
гаарар ужурга таварышкан.
Америк «Ньюсунк» журнал

[illegible]

түгәткәч, ол өөр шая-беле
мактарын оралдашкан. «То-
ноның башкарышта чагыра-
ны» үзүндө соңгу-пралд
жылчым чоттарың азыд,
дөңдөң дөңдөң улам дорай-
лашты. Олестердө амыл ко-
гарың көмүдөн, өртөтөр-
түн улагыңа болгаш уау-
туу социал эрзегериче шап
ладалашкынын чоругу ту-
ар фактымн. Лөйпөлдө
лазак болгаш юнионист эр-

Ольстерияны бодурууге элдеринд болгаш чөл ээлерини эрге-ажыктарыга күүнө-нөчтү партияның дүүшүнү социализмга буруу шавар, социал болгаш экономиктиң эр-елдер дээш, дерзин үүлүгүдиг-терин соксадир дээш, чолвун кымдырал дениелни экинжи-тер дээш боттарының хүрөө-лөйүн сырый каттыштырар деп, Ольстерияны ажалчы чол-варны кыйгырал.

БОЙДУС БУЛУНУ

БАШТАЙГЫ КИЧЭЭЛДЕР

«НОГААН АЛДЫННЫ» КАМНААЛЫҢАР!

КАДЫКШЫЛА РЕЦЕПТИЗИ

Салып алыкчыларны чалап тур

Март 28-тен эгелээш

«С А Р Я Н»

у н и в е р м а г

ЧҮҮЛ-БҮРҮ ИДИКТЕРНИЙ
ДЕЛГИИРЛИГ
САДЫГЛААШКЫНЫН
организаастаар.

Кызыл садыг.

Каяа, чүү болурул?

АЖААЛГА КАССАЛАРЫНЫҢ ЭРГЕЛЕП.

ХЕМНЕРНИ БОКТАЛДЫРБАС

дээмийн хүчирхэг	хөгжлийн	20.30	делегей	маргылдаагын, ССРЭ- ГФР.
---------------------	----------	-------	---------	-----------------------------

Солун неделяда
6 катап үнер

**РЕДАКЦИЯНЫҢ
АДРЕСИ:**

Кызыл, Шегиякин-Кравченко кудумчузу, бажың № 3, **ТЕЛЕФОННАРЫ:** Редакторнун ажилдашын 35-24, зарыс салгалды секретарьнын 23-35, партияжи эмицирал килди ажилдашын 21-47, улуттук килдинин 20-64, чагаа база совет тургузуг килдин ажилдашын 31-75, корректорларын 27-41. Солгун келбейи барганда 32-75 телефонго зылга.

24-63, редакториун оралаттыларынын болгаш проп-
аганданын 37-13, культура кылдынын 23-54, бодра ажил-
данын 41-27, информация кылдынын 20-60 бухгалте-
Солун неделяда
6 катал үнөр
Басчылыкта типографиялар (Былал Шейтдикин-Баярзенов кутуму 737 1). Тс-25020